

1. Cele Projektu

Celem projektu jest wkład do *teorii pseudoentropii*, młodej dziedziny badań w informatyce teoretycznej która ma wiele pasjonujących powiązań z teorią informacji, kryptografią i teorią złożoności.

2. Zadania badawcze

1. Wybór tematu

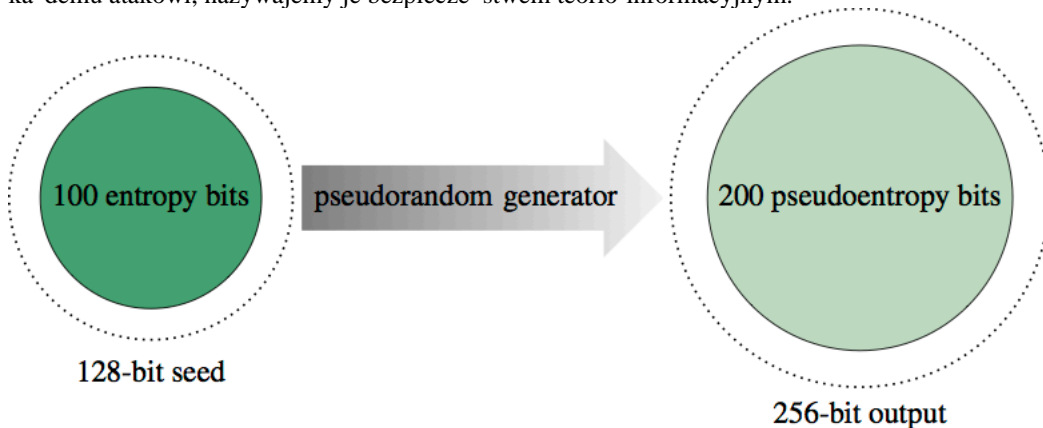
Projekt dotyczy badania podstawowych, skoncentrowany jest na poszerzeniu wiedzy o pseudoentropii w tych obszarach, które obecnie rozumiemy najmniej a które oferują duży potencjał rozwojowy. Tematy te zostały wyselekcjonowane na podstawie doświadczenia autora, okazji do współpracy z innymi badaczami i już otrzymanych wyników. Projekt jest kontynuacją badań zapoczątkowanych w pracy magisterskiej.

2. Co to jest pseudoentropia

Meta-definicja i motywacje. Pojęcia pseudoentropii są uogólnieniami klasycznych pojęć entropii.

Ich celem jest pomóc ilościowo ocenić *obliczeniowe bezpieczeństwo*, tzn. bezpieczeństwo względem przeciwników o ograniczonej mocy obliczeniowej.

Entropia i bezpieczeństwo teorio-informacyjne. Dla potrzeb kryptografii najczęściej używa się min-entropii (nie należy mylić z entropią Shannona), która *mierzy losowość w terminach nieprzewidywalności*. Typowe zastosowanie to hasło, które powinno być wylosowane i bezpiecznie przechowywane. Z dodatkową wiedzą o procesie generowania hasła, możemy się upewnić (na przykład) że nie ma na odgadywanie hasła z prawdopodobieństwem większym niż $1:2^{80}$ (niezależnie od strategii), co uchodzi za bezpieczną granicę, i określić jako bezpieczeństwo na poziomie 80 bitów. Ponieważ bezpieczeństwo gwarantowane jest przeciwko kradzieży danych, nazywamy je bezpieczeństwem teorio-informacyjnym.

Więcej entropii za cenę jakości. Ze 128-bitowego ziarna mającego 100 bitów entropii najlepszej jakości (ciemny zielony) otrzymujemy 200 pseudolosowych bitów o wysokiej jakości (jasny zielony) w różniącym się 256-bitowym ciągu wyjściowym. Pomimo swojej prostoty, to głęboki rezultat nazywany *twierdzeniem o gęstym modelu*.

Pseudoentropia. W przeciwieństwie do teorii informacji, kryptografia bierze pod uwagę aspekty obliczeniowe. To znaczy, nie chcemy bezpieczeństwa względem *każdego* ataku. Chcemy bezpieczeństwa względem *wydajnych obliczeniowo*, tzn. bardziej realistycznych, ataków. Zysk z tego podejścia to *oszczędzanie losowości*. Na przykład, teorio-informacyjne szyfrowanie, tzn. perfekcyjne bezpieczeństwo, wymaga użycia olbrzymiego tajnego klucza. Tymczasem na co dzień używamy szyfrów ze znacznie mniejszą ilością losowości, bezpiecznych względem *ograniczonych obliczeniowo* przeciwników (*bezpieczeństwo obliczeniowe*) co pokrywa wszystkie praktyczne ataki. Podsumowując

Pseudoentropia handluje jakością ilościowo: zamieniamy entropię doskonałą jakością w więcej entropii dobrej jakości.

Ta zależność jest ilustrowana na ilustracji powyżej.

Pseudoentropia w kryptografii. Poza trywialnym zastosowaniem do szyfrowania danych z użyciem mniejszej ilości losowości, pseudoentropia znalazła niedawno nowe zastosowania w „gorącej” dziedzinie badań nazywanej *kryptografią odporną na wycieki*. Te badania koncentrują się na zabezpieczaniu obliczeń nawet w obecności wycieków informacji. W ten sposób, lepsze zrozumienie pseudoentropii przekłada się na lepsze zrozumienie kryptografii odporną na wycieki.

3. Jakies zadania?

Zrozumie problem strat jakości. Odnotowawszy fakt strat na jakości, nie postawiliśmy całkiem naturalnego pytania

Pytanie: Przy posługiwaniu się pseudoentropią, jak dużo tracimy na jakości?

W istocie, wszystkie znane oszacowania tracą bardzo dużo i to jest główny problem przy posługiwaniu się pseudoentropią. Na dzień dzisiejszy, nie wiemy czy te duże straty są konieczne czy nie, co jest frapującym i powątpiewającym problemem w dowodzeniu bezpieczeństwa aplikacji odpornych na wycieki, takich jak szyfry strumieniowe. Luka pomiędzy tym co potrafimy udowodnić a tym co wydaje się być rozsądnymi hipotezami (bazującymi na najlepszych intuicjach) jest naprawdę duża. Celem projektu jest odpowiedzieć na to pytanie, i wyjaśnić czy nie mieliśmy szczęścia z technikami dowodowymi czy może posługiwanie się pseudoentropią musi być tak drogie.

Uporządkowanie stanu wiedzy. Niedawno poczynione zostały duże postępy w zakresie pozytywnych wyników o pseudoentropii, jednak nie są one rozrzucone po całej literaturze. Drugorzędowym celem projektu jest przygotowanie dobrej metaanalizy (ang. *literature-based discovery*) o tym co jest znane i jakie są możliwe kierunki rozwoju i zastosowania w innych problemach (właściwie otrzymywanie nowych wyników na bazie połączenia już znanych). Jest prawdopodobne że taki przegląd ujawni pewne interesujące relacje i nowe okazje do zastosowania pseudoentropii. Szczególny nacisk położony będzie na dziedziny: kryptografii odporną na wycieki i pozyskiwanie klucza, które są jak się zdaje pierwszymi beneficjentami postępu w teorii pseudoentropii.